

130 LET SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ V SUDSLAVĚ

1880 – 2010

**130 LET
SBORU DOBROVOLNÝCH
HASIČŮ
V SUDSLAVĚ**

1880 – 2010

Obsah

Z historie obce	6
Z historie Sboru dobrovolných hasičů	11
Hasičské zbrojnice	18
Hasičská vozidla	20
Hasičské stříkačky	21
Z Pamětní knihy obce Sudslavy založené v roce 1922.....	21
Vybrané krátké záznamy z provozního sešitu hasičské techniky vedeného od roku 1966	24
Seznam členů SDH Sudslava k 1.1.2010	24
HASIČSKÉ DESATERO.....	26
ZÁVĚREM	27
Prameny	27

Slovo starosty obce

Vážení spoluobčané,
od založení Sboru dobrovolných hasičů v Sudslavě (původně Cuc-lavi) letos uplynulo 130 let. Při tak významné příležitosti je vhodné se na chvíli pozastavit a zavzpomínat. Za dobu existence sboru jím prošly mnohé generace občanů obce. Všichni obětovali svůj volný čas, aby byli připraveni chránit životy a majetek nás všech. Zároveň je potřeba připomenout, že členové SDH mají nemalý podíl na rozvoji obce ať už formou brigád na pomoc obci, tak pořádáním kulturních a společenských akcí.

Chtěli bychom touto cestou poprosit o vzpomínku na ty členy, kteří již nejsou mezi námi. Těm současným potom přeji mnoho úspěchů v jejich činnosti. Zároveň přeji, aby se členové SDH scházeli výhradně při kulturních a společenských akcích a co nejméně při akcích spojených s ochranou životů a majetku.

Ing. Jiří Drábek – starosta obce

Z historie obce

Přesné určení doby, kdy došlo k počátkům osídlení území východních Čech našimi předky, není známo. Území patřilo k okrajovým částem českého království a bylo porostlé hustým pohraničním pralesem. Již v pravěku byla však úrodnější část území osídlena lidem lužické a slezské kultury, jak dokazují archeologické nálezy.

V historické době jsou východní a severovýchodní Čechy obsazeny rodovými osadami kmene Charvátů. Později se stalo území pevně řízenou državou Slavníkovských knížat. Osídleno však bylo pouze povodí dolních toků řek Orlice, Loučné, Bělé a Kněžny. Tento stav trval až do počátku 13. století, kdy osídlení dosahovalo k městům Kostelci nad Orlicí a Chocni. Teprve za vlády Přemysla Otakara II., kolem poloviny 13. století dochází k rozsáhlé kolonizaci do té doby neosídleného pohraničního území českého království. Tato území král propůjčil jednotlivým panským rodům, které prostřednictvím nových osadníků tato území kolonizovaly. Celé povodí horního toku Divoké Orlice bylo uděleno rodu Drslaviců, který do té doby sídlil na Plzeňsku. V našem kraji založil tento rod hrad Potštejn a Litice a osídlil celé povodí Divoké Orlice až k jejím pramenům. Horní povodí řeky Tiché Orlice, povodí řeky Třebovky a horní tok Moravské Sázavy kolonizoval rod pánů z Drnholce, z nichž zejména Heřman a Vilém po dokončení kolonizace v tomto kraji odešli kolonizovat na Rychnovsko a stali se zakladateli pánů z Rychnova. Území mezi Orlicemi, tedy i okolí Sudslavy, osídloval rod Žampachů znaku lovecké trubky, na rozdíl od Žampachů z Potštejna, kteří byli potomky Drslaviců. Poprvé se páni ze Žampachu (znak lovecké trubky) připomínají na Kyšperku (dnešním Letohradě) na začátku 14. století. Je to Jeniš z Kyšperka, který škodil na majetku zbraslavského kláštera v okolí hradu Lanšperka. Tento Jeniš z Kyšperka byl patrně praotcem prvních majitelů Sudslavy, kteří sídlili na zdejší tvrzi. Jako první se zde připomíná roku (zároveň se jedná o první písemnou zmínku o obci) 1349 Bušek z Kyšperka a Jan ze Sudslavy, kteří po smrti zdejšího faráře Bohuňka podávali ke zdejšímu kostelu nového faráře Duchka.

Z této zprávy můžeme usuzovat, že naše obec byla založena koncem 13. století. Svě jméno dostala po Sudslavovi, nebo také Zdislavovi, zakladateli vesnice, nebo vůdci osadníků, kteří vesnici zakládali.

Jako další majitel se uvádí Petr Kolouch ze Sudslavy, jinak ze Žampachu. Připomíná se roku 1407. Roku 1415 zdejší tvrz a vesnice patří pánům z Brandýsa nad Orlicí. Z nich se připomíná Jindřich a roku 1432 jeho syn Jan ze Sudslavy. Vdova po Janovi se připomíná ještě roku 1454. V té době patrně

také zanikla zdejší tvrz, jejíž zbytky byly znát ještě roku 1779. Později v roce 1823, když na místě bývalé tvrže stavěl stodolu František Kačírek, našel zde gotický klíč. Objekt bývalé tvrže stál v místě nynějšího domu čp. 33.

Celou druhou polovinu 15. století není o Sudslavě nic známo. Teprve na jeho konci se uvádí jako součást borohrádeckého panství, které v té době patřilo Lickům z Rýzemburka.

Při této příležitosti je třeba se zmínit i o hradišti Chloumek, které leží východně od Sudslavy. Jak se toto tvrziště původně jmenovalo, není známo. Spisovatel Alois Jirásek sem umístil děj povídky „Na Chloumku“, která pojednává o událostech po smrti krále Přemysla Otakara II. na Moravském poli roku 1278, kdy tlupy zemského správce Otty Braniborského drancovaly českou zemi včetně našeho okolí.

Posledním z Licků z Rýzemburka, který držel Sudslavu, byl Zikmund. Vesnici roku 1568 ještě s dalšími vesnicemi prodal Václavu Hrzánovi z Harasova, který ji připojil k panství potštejnskému. Z této doby se zachoval zajímavý přehled o vesnici. Tak roku 1587 zde bylo 20 hospodářských usedlostí. Z povinných dávek a platů jejich hospodáři vrchnosti platili ročně o sv. Jiří 3 kopy a 15 grošů a o sv. Havlu stejnou částku. Roboty byla stejná pro všechny - 21 dnů práce o žních. Naturální dávky 61 slepic byly převedeny na plat 2 kopy a 2 groše. Ve vesnici byla v té době výsadní krčma, kde se čepovalo panské pivo. Mimo to zde byl rybníček, do kterého se nasazovalo na 2 roky na trdlo (tření) 2 kopy kaprů. K vesnici náležel i les tehdejších názvů Páleníště a Lísek.

Na konci 16. století po smrti Adama Šťastného Hrzána z Harasova se stal poručníkem jeho nezletilé dcery strýc Adam Starší Hrzán z Harasova, majitel panství Lanškroun, Skalka a Červený Hrádek. Byl to velice krutý feudál, který poddané na svých panstvích tvrdě utiskoval a zvyšoval poddanské povinnosti a robotu. Na přelomu 16. a 17. století vykoupil od poddaných celou ves Dřel a na jejich pozemcích zřídil dvůr Závřš nacházející se dodnes západně od obce. Když Anna Kateřina nabyla zletilosti, prodala roku 1603 „tvrz a dvůr řečený Závřš, kde někdy ves Dřel sloula a v ní vejsadní krčma byla s příslušenstvím, vsi Velkou a Malou Skrovnici a Sudslavu za 2250 kop své matce Kateřině rozené z Klingštejna a Roztok. Ta zde však dlouho nebydlela a následujícího roku celý majetek včetně Sudslavy prodala Janu Kapounovi ze Svojkova. Ani on zde dlouho nepobyl a roku 1608 celé závřšské panstvíčko prodal za téměř dvojnásobnou cenu 4500 kop grošů českých Janu Mladšímu z Bubna. Ten později získal panství Borovnice a Sudslava až do roku 1850 sdílela osudy borovnického panství. Po připojení Závřše k Borovnici zanikla i tamější tvrz.

Sudslavský kostel se připomíná již roku 1380. Obnoven byl roku 1664. Do Bílé hory zde byl bratrský sbor. Po vyhnání nekatolíků ze země zde působili kostelečtí jezuité. Obnovený kostel byl postavený ze dřeva a stal se místem posledního odpočinku majitelů panství Borovnice, což je možné i dnes zhlédnout na zachovalých renesančních náhrobcích.

Z počátku tento kostel příslušel k Brandýsu nad Orlicí, roku 1692 byl povýšen na kostel farní a zřízena zde fara, která si v podstatě zachovává původní podobu až do dnešních dnů a je jedním z památkově chráněných objektů. V nedávné době změnila budova fary majitele. Budovu zakoupil od církve pan Zaplatílek z Hradce Králové.

K farnosti patřily obce Velká a Malá Skrovnice, Seč, Turov a Hájek. Dnešní barokní kostel pochází z roku 1772 a byl vystavěn hrabětem Kinským. Za kostelem se nachází kaple z roku 1750, která sloužila jako kostnice, či márnice. V této souvislosti je potřeba se zmínit i o poutním kostelu Homole, který nechala v letech 1692-1696 postavit na tehdejší pusté kopci v blízkosti katastru obce Sudslava hraběnka Terezie Eleonora z Ugarte, rozená ze Žďáru, majitelka panství Borovnice. Téhož roku zde byla zřízena první škola v okolí pro děti z okolních vesnic.

Za knížete Josefa Kinského byla zrušena roku 1848 roboty a obec Sudslava se stala svobodnou obcí spravující sama svoje záležitosti a osudy. Po zániku patrimoniální správy v roce 1850 Sudslava připadla k nově vzniklému hejtmánství v Rychnově nad Kněžnou a soudnímu okresu Kostelec nad Orlicí. Tento stav zůstal zachován až do roku 1949, kdy byla Sudslava připojena k okresu Vysoké Mýto a po dvou letech v roce 1951 k okresu Ústí nad Orlicí, jehož součástí je dodnes. Do roku 1848 byl v čele obce rychtář, do jehož pravomoci patřilo vedení obce a výkon vrchnostenského práva. V dalším období byla do čela obce ustanovena obecní zastupitelstva v čele se starostou, po roce 1945 národní výbory v čele s předsedou a po roce 1989 opět zastupitelstva v čele se starostou.

Původní škola zřízená v roce 1692 pro okolní obce na Homoli byla v roce 1791 přestěhována do Sudslavy z důvodu obtížného docházení dětí do školy.

Zajímavé jsou některé statistické údaje o obci a jejích obyvatelích. Tak v roce 1789 bylo v obci 41 domů, v roce 1836 při sčítání lidu měla obec 55 domů s 334 obyvateli. V roce 1880 bylo v Sudslavě 326 obyvatel, v roce 1890 329 obyvatel v 58 domech. Tento stav se zhruba udržuje a v roce 1921 má Sudslava 341 obyvatel v 64 domech.

Od tohoto roku však počet obyvatel klesá, v roce 1950 zde žilo jen 241 lidí a současný stav obyvatel se udržuje okolo 190 v 67 obytných domech,

z nichž však některé jsou užívány jako rekreační chalupy.

V roce 1922 bylo stanoveno úřední správné jméno obce, tak jak jej známe z dnešní doby. Tehdejší lidový název Cucslava byl změněn na Sudslava.

Obyvatelstvo obce se vždy převážně zabývalo zemědělstvím. Vybavenost obce byla již v minulosti na výši. Tak v roce 1903 byla v obci dvě pohostinství, dva obchody se smíšeným zbožím, dva obchody se střížním zbožím, obchodník s hodinami, kovář, kolář, truhlář, švec, prodejna tabáku a obchod s máslem a vejci. Po roce 1920 byly v obci dva spořitelní spolky, v obci byla zřízena pošta a četnická stanice, v roce 1927 byla zavedena elektřina. Vysoký počet obchodů a živností se udržoval až do padesátých let, kdy se počet obchodů snížil na současný stav, tj. jeden obchod se smíšeným zbožím a jedno pohostinství.

Původní roubené stavení

Obec byla v popředí i kulturním a společenským životem. V roce 1880 byl ustanoven hasičský spolek, postupně byly založeny tělovýchovné spolky Sokol a Orel, divadelní spolek Jirásek a obec stála vždy v popředí jako hospodářské a kulturní středisko okolí. Toto postavení, i když v jiných podmínkách, si udržuje stále.

Život v obci poznamenaly, tak jako v celém státě, události po druhé světové válce. V roce 1957 bylo v obci založeno Jednotné zemědělské družstvo, které začalo hospodařit na zemědělské půdě v obci. Vzniku družstva napo-

mohl nedostatek pracovních sil a nedostatečná mechanizace u soukromě hospodařících rolníků a sedláků. Za tohoto stavu se nemohla zemědělská výroba rozvíjet tak, jak bylo potřeba. Prvním předsedou JZD byl pan Jiří Vojtíšek a od roku 1961 jeho nástupce pan Josef Valach. V obci bylo vybudováno středisko rostlinné a živočišné výroby a původní zemědělské usedlosti se postupně přebudovávaly na obytná stavení. V roce 1975 došlo v rámci lepšího využití strojového vybavení ke sloučení okolních družstev v jedno JZD se sídlem v Mostku. Toto sloučení vydrželo do dnešních dnů. Většinu okolních zemědělských pozemků v současné době obdělává Zemědělské a obchodní družstvo se sídlem v Mostku. Někteří občané požádali v průběhu 90. let minulého století o navrácení vložené půdy a v současné době hospodaří na těchto pozemcích sami. Jedná se o pana Zdeňka Šimka, Josefa Valacha a Josefa Kaplana.

Původní stavení

Po celou dobu trvání JZD byla vždy velmi dobrá spolupráce mezi místním národním výborem a zemědělským družstvem. Aktivitou místních občanů za spolupráce s JZD byla v obci vybudována řada staveb sloužících ke zlepšení vybavenosti obce. V obci bylo zavedeno veřejné osvětlení, místní rozhlas, vyasfaltována převážná část místních komunikací, vybudován vodovod, kanalizace, plynovod, požární nádrž, požární zbrojnice, upraveny prostory obce, opravena budova školy a další akce. Mnohé ze zmiňovaných

staveb však jsou v současné době vlivem stáří a morálního opotřebením zralé na opravu, případně rekonstrukci.

Velmi aktivní je i místní TJ Sokol, která vlastními členy vybudovala sportovní areál s tenisovými kurty a hernu stolního tenisu. Sudslavský stolní tenis má dlouholetou tradici. Místní hráči v minulosti dokázali uhrát dobré výsledky na okresní i krajské úrovni.

V obci též pracuje Český svaz zahrádkářů.

Současný pohled na obec

Z historie Sboru dobrovolných hasičů

V létě 1877 byla na základě usnesení tehdejšího zastupitelstva obce Cuclava podána žádost, která byla podporovaná i okolními obcemi (Polom, Malá Lhota, Velká Skrovnice, Seč a Turov), „Branné správě vzájemně pojišťovacího spolku proti ohni“ o propůjčení ruční stříkačky do obce Cuclava. Jednání o zapůjčení stříkačky však byla zdlouhavá, a tak až 20. prosince 1879 dostala obec Cuclava překvapující zprávu od továrníka pana Smekala z Prahy, že ruční stříkačka s výzbrojí pro 12 mužů a třemi žebříky se nalézají na železničním nádraží v Chocni. Stříkačka byla poté bezodkladně dopravena

do střediska obce Cuclava.

Za těchto okolností byla dne 11. ledna 1880 svolána schůze Dobrovolného hasičského spolku občanů Cuclavy a okolních obcí do střediska obce v Cuclavě. Schůzi zahájil a řídil tehdejší starosta obce Cuclava, pan Josef Viktorin. Uvítal shromážděné občany a vysvětlil příčinu této schůze. Zřizujícímu se spolku popřál v jeho jednání hojného zdaru. Poté bylo přistoupeno k zápisu členů přistupujících do tohoto spolku. Přihlásilo se 22 členů přispívajících a 64 činných členů, celkem tedy 86 členů. Pro obec Cuclava připadalo 27 členů pro obec Polom 15 členů, Velká Skrovnice 14 členů, Seč 14 členů, Turov 9 členů a Malá Lhota 7 členů. Byly přečteny Spolkové stanovy a přikročeno k volbě velitele sboru a dalších členů výboru spolku. K volbě se přihlásilo 71 členů voličů, jimiž byl 70ti hlasy velitelem sboru zvolen pan Josef Viktorin, dále potom 70ti hlasy zvolen náměstkem pan František Janeba. Do výboru byl zvolen 69ti hlasy pan František Trojan – učitel z Malé Lhoty, který provedl zápis o konané spolkové schůzi. **Tímto vznikl Dobrovolný hasičský sbor pro obec Cuclav a okolí.**

Následně nastalo pilné cvičení na stříkačce, aby byl sbor v případě požáru schopen plně zasahovat. Již 16. března 1880 večer se zúčastnil nový hasičský sbor prvního velkého požáru v Brandýse nad Orlicí, kde lehlo popelem 10 čísel a 7 stodol. Sbor byl určen k hájení ohrožených domů, byl poslán k řece, použil 210m hadic a podstoupil plně 4 hodiny namáhavých prací, za což mu bylo 25. března téhož roku od obecního zastupitelstva v Brandýse nad Orlicí vřele písemným dopisem poděkováno za příspěví pomoci při požáru. 4. dubna téhož roku se sbor zúčastnil požáru v Koldíně, 17. dubna velkého požáru v Turově, kde vyhořelo 5 hospodářských stavení. 28. června téhož roku znovu požáru v Brandýse nad Orlicí, kde shořely 3 domky. Celkem v krátké době 4 velké požáry, kterých se cuclavský sbor zúčastnil a prakticky si osvojil znalosti spojené s namáhavými záchrannými pracemi.

Vzhledem k popsanému vývoji přidělení ruční stříkačky nebylo v obci počítáno s možným umístěním této stříkačky. Do zřízení důstojné schránky pro stříkačku (hasičské zbrojnice) byla stříkačka zabezpečena v usedlosti bratra Fr. Votavy, později na faře.

29. června 1881 byla uspořádána veliká hasičská slavnost u příležitosti otevření první hasičské zbrojnice pro umístění stříkačky. Zbrojnice se nacházela v rohu zahrady manželů Stárkových naproti škole. V 10 hodin byly konány Služby boží, odpoledne potom následoval slavný hasičský pochod Dobrovolného hasičského sboru s hudbou v čele středem obce pro stříkačku, která byla vyzdvížena slavnostním způsobem z dosavadního stanoviště. Poté byla tažena dvěma páry koní v průvodu na místo před nově vybudova-

nou hasičskou zbrojnici. V čele průvodu byl nesen červenobílý prapor, jakož i spolkové heslo „ Ku záchraně majetku bližního svého obětujeme majetek i život svůj“. Následovalo svěcení stříkačky a výzbroje. Dále pan farář Josef Kaplan doporučil hasičský sbor pod prapor sv. Floriána, patrona všech hasičů. Budova bývalé hasičské zbrojnice stojí v obci dodnes.

Dne 10. dubna 1911 byl projeven obecním zastupitelstvem souhlas na zřízení nové modernější hasičské zbrojnice v obecním domě čp. 64, patrně v současných krajních místnostech směrem k autobusové čekárně.

Do následující I. světové války narukovali takřka všichni mladší členové hasičského sboru. 10 z nich z obce Sudslava se z této války již nikdy nevrátilo. Z obcí bylo nutno v zájmu bezpečnosti ustavit po dobu trvání války hasičský sbor z řad mladých odhodlaných žen. Tyto bylo nutno vycvičit, aby v případě požáru byly schopny zasáhnout. To se za přispění několika starších od vojny osvobozených mužů podařilo. Sbor hasiček poprvé osvědčil svoji zdatnost při požáru v Seči u Floriána Nováka 8. července 1917. Jednalo se o stodolu a požár u Josefa Vilímka v Sudslavě, kde hořelo 8 srpna 1917 bydelní stavení, kolna a chlévy. Stodola byla zachráněna. Teprve 4. března 1919 byl znovu ustaven Sbor dobrovolných hasičů z řad mužů a zvolen nový velitel, bratr František Bečička.

Dne 12. prosince 1927 byla dle usnesení obecního zastupitelstva poslána žádost Okresní správní komisi v Kostelci nad Orlicí za účelem zakoupení motorové stříkačky pro obec Sudslava s poskytnutím nutné peněžní podpory. Žádost byla vyřízena kladně. 30 května 1928 byla zakoupena od firmy Stratílek Vysoké Mýto motorová stříkačka o výkonu 25 HP se vším příslušenstvím v hodnotě 43.350,-Kč. Zakoupení motorové stříkačky mělo veliký význam v tehdejší době nejen pro obec Sudslavu samotnou, ale pro všechny okolní obce. Stříkačka zajišťovala rychlý a spolehlivý zásah při všech požárech jak ve vlastní obci, tak i v obcích okolních, kde dosud tak výkonný hasičský stroj neměli.

V roce 1932 byl postaven krytý stojan na sušení mokrých hadic současně s dnes již starou, v pořadí třetí hasičskou zbrojnici.

*Soutěžní družstvo
z roku 1955*

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

Syrový Miroslav
- starosta SDH

Drábek Vladimír
- velitel SDH

Hylák Jiří
- jednatel

Pavelka Daniel
- hospodář

Buben Petr
- zástupce velitele

Bubnová Markéta Ing.

Doležal Josef

Doležal Martin

Hejl Stanislav

Honza Václav

Janoušek František

Janoušek Karel

Kratochvíl David

Kratochvíl Petr

Malý Tomáš

Počtýnská Adéla

Syrová Lenka

Syrový Jaroslav

Syrový Karel

Šímek Josef ml.

Šímek Josef st.

Počtýnský Jan
- strojník

Hájek Lukáš
- referent prevence

Drábek Jiří ml. Ing.
- kronikář

Zeman Luboš
- zástupce starosty

Drábek Jiří st. Ing.

Drábková Štěpánka

Drábková Vendula

Gajdošík Peter

Jaroš Vladimír Ing.

Kaplan Josef

Kaplan Libor

Kaplan Michal

Počtýnský Josef

Počtýnský Martin

Počtýnský Tomáš

Stárek Petr

Valecký Antonín

Víša Josef

Zahradník Jan

Zahradník Vladislav

Zeman František

Soutěžní družstvo z roku 1973

Tak se rozvíjela činnost hasičského sboru v moderním duchu až do počátku II. světové války.

Činnost hasičského sboru byla obnovena opět po této válce.

O vývoji Sboru dobrovolných hasičů v období třiceti let po II. světové válce chybí informace. V dubnu 1977 bylo započato s výstavbou nynější moderní, v pořadí již čtvrté hasičské zbrojnice, která byla slavnostně otevřena a dána do užívání v roce 1979.

V roce 1980 byla přidělena výměnou za dosavadní motorovou stříkačku PPS 8 hasiči přenosná stříkačka značky PPS 12, která slouží k požárním účelům do současné doby.

V prosinci 1978 byl získán kropicí vůz.

Od roku 1879 až do současné doby bylo zvoleno a vystřídalo se celkem 15 velitelů sboru. Byly to: Josef Viktorin, František Janeba, František Hylák, Jiří Plocek, František Votava, František Šimek, František Plocek, František Bečička, František Tošovský, Karel Vavruška, František Hylák, Jaroslav Bečička, Karel Hylák, Josef Doležal, Jaroslav Syrový ml., Petr Buben a současný velitel Vladimír Drábek.

125. výročí SDH Sudslava

Za dobu své existence Sbor Dobrovolných hasičů v Sudslavě zasahoval při mnoha požárech v místě i v blízkém okolí. Absolvoval všechna župní a okrsková cvičení, která se konala v době od založení sboru. Následuje namátkový přehled zásahů SDH Sudslava uskutečněných v posledních letech. V roce 1968 se sbor podílel na likvidaci požáru drůbežárny v Sudslavě, v roce 1977 se sbor účastnil likvidace požáru hospodářského zázemí zámku v sousedním Koldíně. Po krátkém intenzivním dešti došlo v roce 1991 k zatopení místního kravína. Zásah SDH spočíval v tomto případě ve vyčerpání vody z budovy kravína. SDH Sudslava rovněž pomáhal při likvidaci následků povodně v Brandýse nad Orlicí, za což jsme obdrželi poděkování od přednosti okresu. Jedním z posledních požárů, kterého se v nočních hodinách 3. července 1999 zúčastnil náš sbor, byl požár velkokapacitního skladu sena v Seči.

Soutěžní družstvo z roku 2008

V roce 2009 bylo zakoupeno nové zásahové vozidlo HONKER. Toto vozidlo nahradilo stávající vůz ARO, který pocházel z roku 1976 a nebyl již schopen bezpečného provozu. Dále v tomto roce obec zajistila generální opravu staré hasičské zbrojnice. Toto je stručná historie Sboru dobrovolných hasičů v Sudslavě.

Hasičské zbrojnice

První hasičská zbrojnice byla v budově bývalé mlíčnice. Tato budova byla postavena v roce 1881. Velikost budovy odpovídala velikosti tehdejších ručních stříkaček. Po přestěhování hasičské zbrojnice do nové budovy postavené v roce 1932, fasáda dodělána v roce 1934, sloužila budova v pořadí první zbrojnice k různým účelům. Byla zde umístěna technologie k čištění jetelového semena, obecní prádelna, sběrna mléka, moštárna. V současné době slouží jako sklad pro potřeby obce. Budova byla roku 2010 částečně zrestaurována.

První hasičská zbrojnice

Druhá hasičská zbrojnice byla v obecním domě. Jednalo se zřejmě o jednu místnost v budově obecního domu čp. 64. Při pohledu ze silnice byla místo okna současné kanceláře obecního úřadu (okno umístěné na pravé straně budovy v přízemí) vjezdová vrata do zbrojnice.

Třetí hasičská zbrojnice byla v budově nacházející se po pravé straně při cestě od budovy bývalé školy do návse. Zde byla uložena stříkačka od roku 1932 až do roku 1979. Tato zbrojnice byla dle Pamětní knihy obce Sudslava postavena nákladem obce v roce 1932, venkovní omítka budovy dokončena v roce 1934. V roce 1932 byl potom nákladem SDH vystavěn krytý stožár na sušení hadic, spojený s hasičskou zbrojnicí. Sušák hadic byl v sedmdesátých letech minulého století odstraněn. V roce 2009 přistoupil obecní úřad ke zrealizování generální opravy této budovy. Oprava sestávala z výměny krytiny (stávající AL plechy nahrazeny kanadským šindelem), výměny oplechování a dešťových svodů, podříznutí celé budovy a vložení hydroizolace, zazdění přístupu do podzemní části budovy, opravy vnitřních omítek, nátěru a zasklení oken a z otlučení a zhotovení venkovní fasády. Důraz byl kladen na zachování původního vzhledu, jak barevného odstínu, tak grafické ozdoby.

V současné době slouží budova jako sklad pro potřeby sboru a obce. Je zde mimo jiné uložena historická ruční stříkačka.

Třetí hasičská zbrojnice

Čtvrtá a současná hasičská zbrojnice se nachází nad požární nádrží u areálu zemědělského družstva. Budova zbrojnice byla slavnostně předána do užívání v roce 1979. V budově se nachází velká garáž pro zásahové vozidlo (v minulosti zde garážovalo vozidlo Škoda 706 AKV), místnost na uložení hadic a jiného zásahového materiálu, dílna a sušárna hadic. V prvním nadzemním podlaží byly původně 3 místnosti pro potřebu obce a sboru. Časem byly tyto prostory přebudovány na obecní byt a v současné době zde bydlí velitel sboru.

Ze staveb sloužících SDH je nutné rovněž zmínit betonovou požární nádrž. Tato nádrž o rozměrech 25x12,5m o objemu vody cca 460 m³ vody byla vystavěna v roce 1973. Nahradila několik menších nádrží rozmístěných

Současná hasičská zbrojnice

po celé obci (u Daňků, mezi Janouškovými a Plockovými, u Kaplanů, u Slezáků). Tyto nádrže přestaly sloužit svému účelu a byly postupně zasypány. Nádrže vznikaly v době, kdy nebylo možno hasicí vodu dopravovat na delší vzdálenosti. Požární nádrž slouží v letních měsících i jako koupaliště.

Požární nádrž

Hasičská vozidla

První hasičské stříkačky byly dopravovány na místo potřeby koňmi.

S nástupem motorových stříkaček, které byly většinou přepravovány v samostatném přívěsu, byly tyto přívěsy přepravovány za motorovými vozidly. Dokud SDH nevlastnilo své vozidlo byla využívána vozidla z místního zemědělského družstva. První vozidlo zakoupené pro potřeby SDH Sudslava bylo vozidlo TATRA 805 (kačena) s valníkovou korbou. Toto vozidlo bylo v roce 1981 nahrazeno vozidlem Gaz 69. V roce 1990 bylo vozidlo

Vozidlo ARO 240

Vozidlo Honker

Gaz 69 nahrazeno vozidlem ARO 240. Zásahové vozidlo ARO 240 sloužilo sboru téměř 20 let. V prosinci 1978 současně s předáním do užívání nové hasičské zbrojnice sbor obdržel zásahové vozidlo Škoda 706 AKV s nádrží na 8m³ vody. Postupně se ukázalo, že náklady na provoz tohoto vozu jsou pro naši obec neúměrně vysoké. Hasičské vozidlo bylo proto v roce 1982 prodáno Jednotnému zemědělskému družstvu se sídlem v Mostku. V roce 2009 bylo zakoupeno 9 místné zásahové vozidlo Honker, které užívá SDH dodnes.

Hasičské stříkačky

Jako první byla zapůjčena od Vzájemného pojišťovacího spolku ve Spy v roce 1880 ruční stříkačka s výzbrojí pro 12 mužů a třemi žebříky. Výrobce stříkačky byl pan továrník Smekal z Prahy. Tato stříkačka sloužila pravděpodobně až do roku 1928, kdy byla zakoupena motorová stříkačka se vším příslušenstvím od firmy Stratílek Vysoké Mýto. V roce 1966 následoval nákup motorové stříkačky PPS 8 a v květnu 1980 potom nákup stříkačky PPS 12. Tato stříkačka slouží SDH Sudslava do dnešních dnů.

Motorová stříkačka Stratílek

Z Pamětní knihy obce Sudslavy založené v roce 1922

Údaje všeobecné: „ Spolky místní (pouze pro obec) – Sbor dobrovolných hasičů založený roku 1880. 11. ledna na popud Josefa Viktorina, starosty v Sudslavě a Frant. Trojana , učitele z Malé Lhoty. Tenkráté přistoupili členové i z obcí jiných a sice: z Cuclavy 27, z Polomi 15, Skrovnice 14, Malé Lhoty 7, Turova 9, Seč 14, celkem, 86 členů. Prvním velitelem zvolen Josef Viktorin z Cuclavy náměstkem Frant. Janeba, jednatelem Frant. Trojan z Malé Lhoty. Stříkačka přivezena z nádraží v Chocni, jež byla od Vzájemného pojišťovacího spolku ve Spy propůjčena. Při svěcení stříkačky 29.6. 1881 pronesl řeč dp. Josef Kaplan, farář a p. Josef Viktorin, starosta obce z Cuclavy.

Během světové války většina členů nastoupila službu ve vojsku i byl zbylími členy zorganizován sbor dobrovolných hasiček, který při požárech dobře se osvědčil. U Vilímkových č.p.3 6. srpna 1917. Po válce v r. 1919 musel býti mužský sbor reorganizován. V ustavující schůzi 4. března 1919 přistoupilo ke sboru 24 členů a zvolen výbor: Frant. Bečička rolník velitelem, Karel Vavruška tesař náměstkem, Václav Plocek syn rolníka jednatelem, František Janoušek sedlář pokladníkem, Frant. Dostál syn rolníka dozorcem náčiní. Roku 1922 velit. Frant. Tošovský jiní též.“

Dále úryvky z jednotlivých let:

Rok 1922: „Činnost hasičského sboru v roce 1922: 12. února ples. Během měsíce května navštívil Václav Plocek cvičení se sekerkami, kterého zúčastnilo se 8 členů. Mimo to v roce více spolkových schůzí a několik cvičení se stříkačkou.“

Rok 1923: „Nový velitel sboru dobrovolných hasičů p. Karel Vavruška, náměstek velitele p. Jaroslav Bečička a nový dozorce náčiní p. Jaroslav Březina“

Rok 1924: „Sbor dobrovolných hasičů pořádal 13. ledna ples (celkem 1554,90 K a dne 14. října společně s místní osvětovou komisí a učitelstvem: „Oslavu 500 letí Jana Žižky z Trocnova“

Rok 1925: Sbor dobrovolných hasičů v Sudslavě za účasti sborů V. okrsku v němž sdruženy jsou mimo místní sbor ještě sbory Koldín, Malá Lhota, Seč konal 12. července okrskové cvičení. V půl třetí hodině odpo. Pořad: 1) Od 1-2 hod. vítání přátelských sborů. 2) O 2. hod. seřazení sborů a pochod s hudbou k poplachovému cvičení požárnímu. 3) V půl třetí hodině požární cvičení. 4) Po cvičení seřazení průvodu a odchod s hudbou do zahrady. 5) Uvítání účastníků. 6) Skupinová cvičení se žebříky. 7) Národní tance se zpěvy a hudbou. 8) Koncert úplné kapely koldínské osob. řízené kapel. p. Kaňkou 9) Večer věneček – Požární cvičení předvedly sbory: Sudslava, Koldín a Malá Lhota, uvítání učinil okrskový náčelník Josef Viktorin, skupinová cvičení se žebříky předvedli za velení Václ. Plocka, jednatele sboru sudslavského, 4 muži z Koldína a 8 ze Sudslavy, národní tance se zpěvem a hudbou za řízení Václ. Plocka zatančilo 10 jinochů – hasičů ze Sudslavy a 2 z Malé Lhoty a 12 dítek ze Sudslavy. Morální a finanční úspěch byl uspokojující a hasičstvo podalo důkaz vyspělosti a práce. O zdar přičinili se nejen účinkující, ale i ženy a dívky obstaráním a přípravou buffetu, na který přispěli téměř všichni občané sudslavští. Hrubý příjem celkem 1540 kor. a tolik vydání. Mimo uvedených tří sborů cvičících zúčastnily se sbory v stejnokroji : Borovnice, Velká Lhota, Polom, Seč a Skrovnice a velký počet občanstva z širšího okolí.“

Rok 1931: „Tento rok, mimo běžných oslav a podniků, konal se ve zdejší obci župní sjezd hasičské župy „Orlice XV“ spojený s oslavou padesátiletí trvání místního Sboru dobrovolných hasičů dne 14. června. Dopoledne konala se slavnostní schůze, kterou zahájil starosta župy Jelínek. Přítomni byli zástupci hasič. župy, obce, spolků, poštovního úřadu, četnické stanice, kteří pronesli zdravice, a župní vzdělavatel Soběslav Trnka pronesl slavnostní řeč. Odpoledního průvodu zúčastnilo se 350 krojovaných členů ze župy, 8 členů mimo župu, 85 členek, 72 žáků, 68 žaček místní školy, mimo nepřehledných řad občanstva. Župní pokladník Beneš promluvil při zastavení průvodu u pomníku padlých, poté vykonáno poplachové cvičení místního sboru s motor. stříkačkou, načež celý průvod odešel do zahrady, kde po řeči župního zástupce zahájeno cvičení sekerkové 72 mužů, dále následovalo cvičení s košíčky 69 žen, tanec 68 žaček a cvičení se žebříky 24 mužů. Jako uzávěr předvedl sbor Potštejn hold státní vlajce.“

Rok 1932: „ Nákladem obce postavena byla hasičská nová zbrojnice a nákladem sboru dobr. hasičů krytý stožár na sušení hadic, spojený s novou hasičskou zbrojnicí.“

Krytý stožár na sušení hadic

Rok 1933: „V roce 1933 dne 22. srpna vypukl z neznámé příčiny před 5. hod. ranní požár ve stodole Marie Zemanové č.2. Oheň zničil celou stodolu i kolnu s veškerou sklizenou úrodou a hospodářskými stroji. Celková škoda asi 50.000,-Kč byla kryta z jedné třetiny pojištěním. Děk obětavosti místního sboru a za účasti hasičských sborů ze Seče, Němčí, Polomi a Velké Lhoty obytné stavení zachráněno.“

Rok 1937: Hasičský sbor dostal 4000k z hasičského věcného fondu.“

Vybrané krátké záznamy z provozního sešitu hasičské techniky vedeného od roku 1966

Rok 1966: první zmínky o stříkačce PPS 8

Rok 1968: hašení požáru na místní drůbežárně

Rok 1977: 10.6. 1977 zásah v Koldíně

Rok 1980: 16.4.1980 poslední zápis o PPS8, 15.5. 1980 první zápis o PPS 12

Rok 1981: 10.9.1981 poslední zápis o TATŘE 805, 24.9.1981 první zápis o Gaz 69

Rok 1982: poslední zápis o Škodě 706 AKV

Rok 1990: poslední zápis o Gaz 69, první zápis o ARO 240

Rok 1991: 14.7.1991 vyčerpání kravína po přívalovém dešti, akce trvala jeden a půl hodiny

Rok 1995: nová baterie do vozidla ARO 240, 12V, 55 Ah, 1.425,-Kč

Rok 1996: nová plachta na vozidlo ARO

Rok 1997: 19.7.1997 zásah na likvidaci povodně v Brandýse nad Orlicí

Rok 2005: PPS 12 – výměna oleje včetně olejového filtru a těsnění pod vanou

Rok 2009: PPS 12 – oprava zpětné klapky, výměna zapalování 1.500,-Kč, nový chladič vody 2.706,-Kč

Seznam členů SDH Sudslava k 1.4.2010

Jméno	Bydliště	Člen od roku	ocenění
1. Bečička Lukáš	Sudslava 50	1997	ČU OSH
2. Buben Petr	Sudslava 65	1981	VP III. stupně, ČU OSH, medaile ZPP, medaile ZZ
3. Ing. Bubnová Markéta	Sudslava 65	2010	
4. Doležal Josef	Sudslava 26	1953	VP III. stupně, VP I. stupně, ČU OSH, ČU KSH, ČU ÚSH, medaile ZPP, medaile ZZ, medaile sv. Floriána, řád sv. Floriána
5. Doležal Martin	Sudslava 26	1986	
6. Drábek Vladimír	Sudslava 68	1982	VP III. stupně, ČU OSH, medaile ZPP, medaile ZZ
7. Ing. Drábek Jiří	Sudslava 70	1981	VP III. stupně, ČU OSH, medaile ZPP, medaile ZZ

8. Ing. Drábek Jiří	Sudslava 70	1987	ČU OSH, medaile ZPP, medaile ZZ
9. Drábková Vendula	Sudslava 68	2010	
10. Drábková Štěpánka	Sudslava 68	2010	
11. Gajdošík Petr	Sudslava 34	2010	
12. Hájek Lukáš	Sudslava 9	2007	
13. Hejl Stanislav	Sudslava 8	1984	ČU OSH
14. Honza Václav	Sudslava 16	1966	ČU OSH, ČU KSH, medaile ZPP, medaile ZZ
15. Honza Roman	Sudslava 16	1986	ČU OSH
16. Honza Luboš	Sudslava 48	1994	ČU OSH
17. Hylák Jiří	Sudslava 54	1984	ČU OSH, medaile ZPP
18. Janoušek Karel	Sudslava 60	1966	VP III. stupně, ČU OSH, medaile ZPP
19. Janoušek František	Sudslava 60	2003	ČU OSH
20. Ing. Jaroš Vladimír	Sudslava 18	2001	ČU OSH, medaile ZPP
21. Kaplan Michal	Sudslava 37	1986	ČU OSH, medaile ZPP
22. Kaplan Josef	Sudslava 32	1972	ČU OSH
23. Kaplan Libor	Sudslava 71	1996	ČU OSH
24. Kratochvíl Jiří	Sudslava 21	2003	ČU OSH
25. Kratochvíl David	Sudslava 2	2010	
26. Kratochvíl Petr	Sudslava 2	2010	
27. Malý Tomáš	Sudslava 69	2010	
28. Pavelka Daniel	Sudslava 17	1996	ČU OSH, medaile ZPP
29. Počtýnská Adéla	Sudslava 56	2010	
30. Počtýnský Jan	Sudslava 56	1976	VP III. stupně, ČU OSH, ČU KSH, medaile ZPP, medaile ZZ
31. Počtýnský Josef	Sudslava 56	1976	VP III. stupně, ČU OSH, medaile ZPP
32. Počtýnský Martin	Sudslava 56	2004	ČU OSH
33. Počtýnský Tomáš	Sudslava 56	2010	
34. Stárek Petr	Sudslava 10	1983	ČU OSH, medaile ZPP
35. Syrová Lenka	Sudslava 7	2010	
36. Syrový Jaroslav	Sudslava 7	1954	VP III. stupně, ČU OSH, ČU ÚSH, medaile ZPP, medaile ZZ, medaile sv. Floriána
37. Syrový Miroslav	Sudslava 7	1984	ČU OSH, medaile ZPP
38. Syrový Karel	Sudslava 7	2010	
39. Šimek Josef	Sudslava 57	1997	ČU OSH
40. Šimek Josef	Sudslava 57	1966	ČU OSH, medaile ZZ, medaile ZPP
41. Valecký Antonín	Sudslava 18	1987	ČU OSH, medaile ZZ, medaile ZPP

42. Viša Josef	Sudslava 36	1949	ČU OSH
43. Zahradník Jan	Horní Branná 128	2010	
43. Zahradník Ladislav	Sudslava 69	1980	ČU OSH
44. Zeman Luboš	Sudslava 73	1981	VP III. Stupně, ČU OSH, medaile ZZ, medaile ZPP
45. Zeman František	Sudslava 2	1954	ČU OSH, medaile ZPP, medaile ZZ

Vysvětlivky:

VP III. stupně – vzorný požárník III. Stupně
VP II. stupně – vzorný požárník II. stupně,
ČU OSH – Čestné uznání okresního sdružení hasičů
ČU KSH – Čestné uznání krajského sdružení hasičů
ČU ÚSH – Čestné uznání ústředního sdružení hasičů
medaile ZPP – medaile Za příkladnou práci
medaile ZZ – medaile Za zásluhy
medaile sv. Floriána – medaile svatého Floriána
řád sv. Floriána – řád svatého Floriána

HASIČSKÉ DESATERO

1. Nehledej v dobrovolném sboru hasičském ni zisku, ni slávy, nýbrž jen povinnosti bratrské pomoci v neštěstí.
2. Jsi-li hasičským dobrovolníkem, buď jím celou duší a celým tělem, nemáš-li dobré vůle, nejsi dobrovolníkem a jsi dobré věci na obtíž.
3. Buď obětavý a statečný, ale jednej vždy s rozvahou, zbytečně nevydávej se v nebezpečí a dbej v činnosti hasičské svého zdraví.
4. Jsi-li činovníkem, nevypínej se nad jiné, ale pamatuj, že ti, kteří Tě zvolili, očekávají od Tebe činnost zvýšenou a všechny přednosti těla i duše.
5. Bratry své považuj za rodné, jsi-li vzdělanější, nepohrdej jimi, ale hled se jich povznést.
6. Pamatuj, že na hasičském dobrovolníku se žádá povaha přímá, šlechtná a vlastenecká, v pospolitém jednání počestná a vlídná.
7. Užitečnost hasičského zřízení dokazuje se lépe skutky než slovy, ale zájmy hasičské dlužno vždy a všude slušným způsobem hájit.
8. Nevyvolávej ve spolku různic, sporů a pohoršení, ale přičiň se kvůli dobré věci, abys všeliké neshody přátelským způsobem zamezil nebo usmířil.
9. Máš-li na sobě čestný stejnokroj hasičského dobrovolníka, pamatuj, že nevhodným způsobem a chováním nezpůsobíš hanbu jen sobě, ale zařízení, jehož odznak nosíš.
10. Jsi-li členem hasičské dobrovolnosti, pak se tímto desaterem řiď a pak budeš dobrým hasičským dobrovolníkem.

ZÁVĚREM

Prošli jsme v krátkosti historii hasičů Sudslavi. Je to historie, kterou psali konkrétní lidé, vedeni krásnou myšlenkou vzájemné pomoci a práce pro spoluobčany. Je potěšitelné, že tato myšlenka má tak dlouholetou tradici. Tato skutečnost zavazuje nynější generaci k tomu, aby i budoucí léta byla také úspěšná a aby myšlenka vzájemné pomoci a spolupráce nezanikla.

Prameny

Václav Beneš, Památník místní školní obce vydaný k oslavě 50. výročí postavení nynější školy v Sudslavě 1882-1932, vytiskla knihtiskárna Karel Brožek – Ústí nad Orlicí 1932

František Musil, Hrady, tvrze a zámky okresu Ústí nad Orlicí, vydala Gratis Ústí nad Orlicí 1995

Provozní sešit hasičské techniky vedeného od roku 1966

Pamětní kniha obce Sudslavi založené v roce 1922

Knihy zápisů jednatele vedená od roku 1999

Knihy zápisů jednatele vedená od roku 1973

Hasičská kronika vedená od roku 1979

Pozdrav z CUCLAVI. - Celkový pohled.

130 let Sboru dobrovolných hasičů v Sudslavě
(1880 – 2010)

Vybral a sestavil: Ing. Jiří Drábek

Fotografie: archiv a Ing. Jiří Drábek

Náklad : 300 ks

V roce 2010 vydal Sbor dobrovolných hasičů v Sudslavě

Vydání: 1.

Grafické zpracování a tisk: Grantis s.r.o., Ústí nad Orlicí

Chyba tisku vyhrazena